

ЯК ПОДРУЖИТИСЯ З «ОСОБЛИВОЮ»ДИТИНОЮ

Часто дитина з РАС (розлад аутистичного спектру) не має елементарних гігієнічних навичок і потреб їх освоїти. Вона не дає себе мити, бо боїться води й дотиків, не дозволяє стригти нігті й волосся, не любить переодягатися. Дитина не переймається тим, що розпатлана й неохайна.

Батьки прагнуть, щоб їхня дитина була акуратною і чистою. Але це не завжди виходить.

Порада 1. Утримайтеся від коментарів щодо зовнішнього вигляду дитини й будь-яких рекомендацій її батькам. Вони роблять усе можливе. Будьте готові до того, що на свято дитина з РАС прийде не в сценічному, а у звичному для себе одязі.

Дошкільники з РАС не вміє спілкуватися, він не може попросити про що-небудь або відмовитися від пропозиції звичним для нас способом. Він не вміє розповідати історії й відповідати на запитання. Часто — взагалі не говорить або копіює фрази людей навколо, не розуміючи їх змісту.

Порада 2. Спілкуючись із дитиною з РАС, говоріть максимально коротко та стисло. Багатослівність втомлює її й може спровокувати небажану поведінку.

Про особливості дошкільника вихователь, інструктор з фізкультури чи музичний керівник дізнається від практичного психолога, учителя-логопеда або вчителя-дефектолога, які безпосередньо ведуть корекційно-розвивальну роботу. Роль вихователя, музичного керівника, інструктора з фізкультури — провести загально розвивальні заняття згідно зі своєю програмою. Але потрібно все ж враховувати особливості дитини з РАС.

Порада 3. Знайдіть час для знайомства з дитиною з РАС. Проведіть попередню роботу під час індивідуальних занять. Вони можуть бути нетривалими. Головне — регулярність. Ви встановите контакт із дитиною, навчитеся її розуміти. А вона — призвичаїться до вас, засвоїть певні дії з музичними інструментами, спортивним інвентарем навчиться орієнтуватися в музичній чи фізкультурній залі.

Діти з РАС потребують індивідуального підходу та супроводу. «Патичком-рятівничком» може стати асистент вихователя, який супроводжуватиме дитину й допомагатиме їй під час всього перебування в дитячому садку. Однак асистента може й не бути, тож педагогам варто засвоїти найелементарніші способи та прийоми роботи з «особливими» дітьми.

Порада 4. Пам'ятайте: у дитини обов'язково є певні ресурси! Ними можуть бути найнесподіваніші або звичайні явища. Звертайте увагу на дрібниці. Якщо дитина заходить до зали і присутня на занятті — це вже ресурс. Вона вже тут, і готова займатися. Якщо дитина бере до рук атрибути — це також ресурс. Значить вона цікавиться, розрізняє, вибирає. Щойно ви поглянете на дитину з точки зору її ресурсів, одразу зрозумієте, куди рухатися далі.

Психолого-педагогічний супровід — це спільна діяльність міждисциплінарної команди спеціалістів і педагогів, яка в інтересах дитини базується на принципах системності, неперервності і варіативності. Щоб визначити цільові орієнтири на навчальний рік, педагоги дитячого садка складають індивідуальну програму розвитку (ІПР) для дитини з РАС.

Порада 5. Простота і доступність завдань — основне в ІПР. Пишіть конкретно:

- навчити слухати музичний твір протягом 10 секунд;
- розвинути вміння реагувати на музику різних темпів;
- розширити уявлення про можливості музичних інструментів (перерахуйте) і т.д..

Коли завдання будуть конкретними, ви зможете проконтролювати їх виконання, оцінити ефективність обраних методів і прийомів. Пам'ятайте: вас ніхто не звинуватить, якщо щось не вийде. Але всі будуть захоплені, коли будуть помітні хоча б найменші успіхи дитини!

За матеріалами фахового ж. «Музичний керівник», №2, 2018

автор «У групі дитина з аутистичним розладом. 5 порад музичному керівнику»